

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu ese de două ori pre septemana: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Sabiiu la expeditoria foiei, pre afara la c. r. poste cu bani și prin scrisori francate, adresate către expeditoria. Pretiulu pnenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 77.

ANULU XXII.

Sabiiu in 29 Septembre (11 Octobre) 1874.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plateau pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune la „Telegrafulu Romanu“

pre unu patrariu de anu (Octomvbre-Decembre) alu anului 1874. — Pretiulu abonamentului pre 1/4 de anu e:

Pentru Sabiiu 1 fl. 75 cr. v. a.

Pentru Monarchia austro-unguresca 2 fl. v. a.

Pentru Romani'a și strai-natate, 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu întârziă cu tramiterea prenumeratiuni-loru.

Adresele ne rugăm a se scrie curatu, a se pune numai post'a ultima, dara nu câte două poste ultime, și in locu de epistole de prenumeratiune recomandăm on. publ. avisurile postali, (**Posta-Utal-vány. — Post-Anweisung.**) că împreunate cu spese mai putiene și că mai sigure pentru înaintarea baniloru de prenumeratiune la

Editur'a „Telegrafului Romanu“ in Sabiiu.

Alegeri la congresu.

In archidieceasa, cerculu I clericalu, s'au alesu cu voturi unanime Par. Archimandritu și Vicariu archiepiscopescu Nicolau *Pop'e'a*, P. Prot. Ioanu *Hani'a*; in cerculu V P. asesoru cons. Moise *Lazaru* și P. Prot. Alesandru *Tordasianu*; in cerculu III P. Protosincelu Dr. Ilariu *Puscaru* și P. Prot. Petru *Popescu*; in cerculu IV P. Zacharia *Boiu* și P. Prot. Ioanu *Popescu*; in cerculu IX P. asesoru Nicolau *Cristea* și P. Protopr. Nicolau *Popoviciu*; in cerculu VIII Ioanu *Ratiu* și Ioanu *Papiu*; in cerculu II P. Prot. Iosifu *Baracu* și P. Par. Radu *Pop'e'a*; in cerculu VII Par. secret. cons. Nicolau *Fratesiu* și P. preotu la instit. reg. de corectiune din Gherla, Titu *Gheaj'a*; in cerculu X P. ass. cons. Zacharia *Boiu**) și P. Prot. Samuilu *Cups'a*.

La pretensiunile sasesci.

Este lucru curiosu, deca vedi ca sasii nostri din Transilvani'a, că ômeni, cari pretindu a fi luatu cultur'a de seculi in monopolulu loru exclusivu, si astadi insetosiăza dupa ôlele cele grase ale evulu mediu. Curiosulu se afla in contradictiunea cea mare, ca ei presupunu ca progresulu nu se pôte decât numai prin regresulu la învechitele și esitele din usantia, (afara de Vaticanu și dependintiele sele,) privilegie, ingradite și intogmite de asiă, că tóta grasimea sa între numai in ôlele loru.

Numai contradictiunea acést'a curiôsa ne pôte esplică neincetatele repetiri despre drepturile loru ab antiquo, despre murii politici între cari voru sa se închida, si prin cari voru sa se eschida de cei-lalti ômeni, întocm'a că pre tempulu cându conspirau cu socii loru din evulu mediu și fabricau laolalta la: „rusticus praeter mercedem laboris nihil habet.“ (tiera-nulu, se întielege ca cu preferintia tie-

*) In două locuri.

ranulu român, afara de plat'a lucrulu nu are nimic'a). Si pentru astfelu de idoli ai nesatiului, de vr'o siése ani încôce, repetiescu un'a si aceeași: ca li se rapescu drepturile si averea lor, ca li se derima imperati'a, carea are sa respandésca „civilisatiunea“, deca nu in tóta lumea, celu putieniu in sudostulu Europei!

Si numai ce e dreptu aru fi o paguba ne mai pomenita că o opera de cultura asia vechia cum e a sasiloru sa nu se respandesca si mai departe.

Sasii, vorbindu dupa fantanile loru proprie, au întemeiatu oper'a culturei de candu au venitu in Transilvani'a că colonisti, între 1141 — 1161, asia dara pre la mijloculu seculului alu 12lea. S'au asediatu in părțile meridionale a le țierei, unde populatiunea de deselevasii barbari, ce s'au repetitu din secululu alu treila până in secululu alu diecelea, era subtiata, era de multe ori in nesiguranția despre aternarea ei cu pamentulu, locuitu de dens'a.

Pote ca si nesiguranția acést'a a indemnatu pre regii unguresci a preseră părțile aceste cu o natiune eterogena de cea originale, carea se întindea departe prin, si dincolo de carpati spre dunare si mai departe, si carea se luptă cu necasurile formatiunei de societăți stabile seu staturi.

Trecemu cu vederea preste desvoltarea cea succesiva a fundului regiu in forma carea l'a gasitu tempurile ante martiale. Insusi Schuller Libloy in istoria dreptului transilvanu recunoște ca inceputulu acestei desvoltări e nesiguru. Dara trecemu si pentru aceea ca amu avé sa desfalsificăm forte multe impregiurări istorice, falsificate cu scopu de a puté concentră tóta puterea si tóta averea in mânilor sasiloru. Traditiunile poporali si fapte, cari se radima pre acte din seculii trecuti si prezentu marturisescu destulu despre sôrtea locuitoriloru nesasi, cari avura nenorocirea a fi vecini cu acesti ôspeti.

Afara de aceste trasuri generali caracteristice de ajunsu spre a puté judecă insemnatatea poporului sasescu mai gasimu in favorea lui, ca e statiu-nariu in tôte, afara de niscari intrigi politice, ca pre lângă tôte legaturile sele cu Germani'a, in siepte seculi, n'a produsu mai nimic'a. Totulu ce vedemu că rezultatu positivu din trecutulu loru suntu vre-o câte-va castele si parochii grase scôse pôte din averile comunali, firesce pre atunci, pre cându aveau și pâne si cutitu in mânilor lor. Agricultur'a au pastrat'o asiă dupa cum o au invetiatiu dela strabunii nostri, industri'a e rusine si a vorbi despre dens'a, pentru ca se desminte ea pre sine prin concurentia productelor ce vinu din afara, sciinti'a este tóta importata, afara deca cum-va vomu socoti cele vr'o câte-va seminarie de predicatori si opurile prin cari se lauda pre sine (vedi Istori'a sasiloru de Deutsch) si brosiurile si scrierile prin cari batjocorescu pre români.

Si cu tôte aceste sasii de câte ori se vedu pusi pre acelasi nivelu cu cele-lalte popóre din patria striga in gur'a mare ca lor li trebuie corpu legislativu alu lor propriu, unde din grati'a lor sa póta intră si cinci români si unu magiaru, sa aiba jurisdictiunile lor multe si merunte că sa se póta representă numerosi in afara, ca cetățile lor sa tutorésca comunele

rurali in tôte drepturile lor si pentru aceste servitii cetățile sa aiba paduri si regale dreptu remuneratiune se întielege totu-déun'a fără voia celoru tutorati si pre lângă procese îndelungate si incurcate. Nu va fi tempulu departe cându ei pre lângă comitele lor natiunalu, si voru cere si unu rege deosebitu, unu rege alu Sachsenlandului, căru ceealalta patrii sa-i procure soldati si supusi, că domni civi seu cetatieni, sa nu se smintésca in petrecherile lor.

In adeveru, ca este anevoia a nu scrie satira cându cugeta omulu cătu de putieniu asupr'a pretensiuniloru sasesci si asupr'a servitiiloru ce le-a avutu patri'a dela densii. Este adeveratu de alta parte, ca ei puteau face mari servitii patriei (si aru puté face si astadi) deca nu eră bôl'a cea urita a egoismului celui mare materialisticu. Sasii, mai alesu pre tempulu principiloru indigeni, puteau supune țier'a întréga influintiei lor morale si prin acést'a puteau face unu modelu de statu pentru tóta Europ'a, — o Elvetia a orientului. Inse togm'a impregiurarea acést'a da de ganditu omulu cugetatoriu, impregiurarea ca nisce elemente atâtu de corespundietorie pentru o missiune asia de inalta cum e a civilizatiunei s'au pustiitu si s'au facutu nimicu de ele; afara de pretensiunile, cari n'aru avé locu nici cându, sasii aru fi facutu minuni in Transilvani'a.

Este fôrte necesariu dara din diverse puncte de vedere, că sa intrâm odata mai afundu in cestiunea acést'a carea ne-amu propusu a o trată mai de aprôpe si carea fû exploatata până acum in opiniunea publica numai in favorea unei minorități neînsemnate din țiera. Cu deosebire trebuie sa ne ocupâm cu dens'a, că sa nu ne tredim in viitorulu celu mai de aprôpe cu lucruri si cu referintie, cari sa apese si sa strimtorésca pre majoritatea locuitoriloru din părțile sudostulu transilvanu mai reu decâtu in trecut, — din simpl'a cauza, ca amu lasatu că in publicistica sa resune numai vaierări prefacute, a căroru base chiaru nici la Pest'a inca nu suntu destulu de chiaru cunoscute si cari si pre cei mai firmi barbati de statu îi face sa hesiteze unu momentu până a se decide la ce-va.

Universitatea fundului reg. este convocata pre 16 Novembre a. c. st. n. pentru pertraterea unoru agende curatu economice.

Arestarea contelui *Arnim*, fostu reprezentante alu Germaniei la încheierea pazei cu Franci'a si mai tardiu ambasadoru prussianu lângă cabinetulu din Versailles, atrage astadi atentiunea lumei politice. Mai intrun'a cu arestarea a urmatu din partea tribunaleloru si cercetarea casei fostulu ambasadoru si cea a fiului seu locutenente in unu regimentu de dragoni. Au trebuitu sa tréca vre-o câteva zile până cându opiniunea publica sa se reculega de surprinderea ce o presentă *Bismarck* lumei politice că unu trasnetu din seninu. Acea opiniune traiesce si astadi cu conjecturi asupr'a intemplărei de mai susu. Cea mai verosimile este ca arestarea a urmatu, pentrucă contele *Arnim* a instrainatu acte publice din archivulu ambasadei, pre cari le aru

fi pusu la dispusetiunea contrariloru lui *Bismarck* si le aru fi si folositu la compunerea unei brosiuri politice intitulata: „Revolutiunea de susu.“ Verosimilitatea acést'a se constatéza si din actiunea data asupr'a contelui *Arnim*, care se baseza pre § 133 si 348 din codicele penale germanu, dupa cari §§ acei ce instraineza acte publice se pedepsescu cu arestu; iera deca se constateza ca motivulu instrainării a fostu castigu personalu, instrainatoriulu perde si drepturile de onore civile, precum, dreptulu de alegere activu si pasivu, ordini, titluri etc.

Pâna acum press'a condamna mai unanimu mesur'a acést'a severa alui *Bismarck* si nu recunoște alt'a întrens'a decâtu, ca acést'a vrea sa se curatie de unu omu, care i pôte face concurentia.

In *Franci'a* suntu alegerile municipale la ordinea dilei. Dupa scirile oficiôse victori'a este pre partea „conservativiloru.“ Nu se scie inse bine ce are omulu sa întielega sub acést'a firma, pentru ca suntu conservativi republicani, bonapartisti, legitimisti etc. In *Corsic'a* a invinsu partid'a imperatesei *Eugeni'a* contra partidiei principelui *Ierome Bonaparte*, seu a principelui „rosiu“, *Plonplon*. Intemplarea acést'a constata o factica sfesiare a bonapartistiloru.

Din mai multe părți se prognosticéza unu conflictu între *Itali'a* si *Turci'a*. Caus'a este insul'a *Chios*, carea de pre tempulu venetianiloru este o colonia italiana. Colonia acést'a cere a fi intrunita cu Itali'a, până cându *Pört'a* o privesce de supusa siesi.

Din *Spani'a* se afirma ca vestitulu pretendentu *Don Carlos* este vulneratu greu, inse nu de adversarii sei, de republicani, ci de insesi banditii sei. Caus'a acestei revôlte in sinulu carlistiloru se dice ca este lips'a de bani, de carea patimescu bandele carliste de unu tempu încôce. Sciri din urma afirma ca *don Carlos* e sanatosu!

In *Bern* (Elveti'a) a fostu adunatu unu congresu universale, carele are de scopu unificarea referintieloru postale între staturile globului pamentescu.

Sultanulu pare decisu a pune in executare planulu seu de a asigură succesiunea tronulu fiului seu primogenitu, principele imperialu *Jussuf-Izzedin*. Asupr'a acestui planu, grabei ce se pune in executarea lui si consecuintieloru, „le Constitutionel“ facu urmatôrele reflessiuni:

„Noutăti importante ne vinu dela Constantinopole. Sultanulu pregatesce venirea la tronu a fiului seu mai mare *Jussuf-Izzedin Effendi*, dându-i comand'a suprema a tuturor trupelor aflate in garnisôna in tóta *Turci'a* si *Europ'a*.

„Deca in generalu este surprindetoriu si contr'a tuturor traditiuniloru caseloru domnitôrie imperiale otomane de a vedea unu principe investitu cu o comanda, faptulu de a vedea subordonate fiului sultanului până la trei corpuri de armata are o însemnatate cu atâtu mai mare. Evidentu ca acést'a mesura e luata in interesulu planului ce se urmaresce spre a se asigură tronulu primului nascutu alu Sultanului *Abdulu-Aziz*; pentru acestu cuventu si pentru ca se cunôsce

in destul in asta privintia sentimentele populatiunei mahomedane, acesta novela a produsu mare sensatiune in cercurile diplomatice din Constantinopole, căci nimeni nu-si face iluziune in asta privintia, si tota lumea seie ca realizarea acestui proiectu imbratisiatu de multi ani de M. S. sultanulu, nu va avea de efectu decâtu a atrage asupr'a imperiului o catastrofa iminenta. Cu tota acesta convictiune, trebuie că chiaru amicii Rusiei sa fi remasu in tacere spectatorii pregatirilor ce se facu pentru acesta intreprindere mai multu decâtu temeraria; căci, altmintrea, nu s'aru putea decâtu a face mai rele relatiunile Portiei. Sultanulu s'a pusu in capulu acestei idei celu putienu singulare, ca, numai inimicii statului otomanu potu combate unu planu dela care astépta, cătu despre densulu, reinoirea si consolidarea imperiului!

Asupr'a cestiunii tractatelor de comerci, „Curierulu financiaru“ de Dumineca dice:

„Astfelu dara, acesta cestiune a intratu in cea din urma fasa, si putemu spera a o vedea in curendu resolvata. Acesta rosolvare fi-va ea favorabila? va raspunde ea intr'unu modu completu cu aspiratiunile tiei? Totulu ne face pâna acum a lu prevedé. Negresitu, nu trebuie sa ne asteptamu că sublim'a Pórta, sa renuntie asiá lesne la unu dreptu ce 'si a arogatu de a se amesteca in afacerile Romaniei; ea face si va face inca o viua opozitiune independentiei nostre comerciale, cu toate acestea prin spriginulu Austro-Ungariei si alu Rusiei, putemu privi acesta opozitiune fara multa inchieta-dine, si putemu fi incredintati ca ea se va usa chiaru singura, de ore ce Turci'a va sfersi, dupa cum a facutu si in alte circumstantie, prin a accepta faptulu implinitu. Cătu despre Franci'a si Engliter'a care pâna astadi s'au aretatu pucinu simpatice acestei idei, nu credemu sa mai persiste inca in acesta cale. Franci'a mai cu séma, ale cărei interese aru remané mai pucinu lesate de cătu ale ori-cărei alte natiuni, prin nisce tractate de comerci, destinate a aduce o revolutiune completa in comerciulu si industri'a Romaniei. Lasându la o parte cestiunea politica, si considerându lucrulu numai sub punctulu de vedere alu intereselor comerciale, putemu afirmá fara sfiála, ca acestu dreptu dobânditu de Romani'a nu va modificá in nimicu relatiunile comerciale ale acestei tieri. Franci'a, ale cărei produse importante la noi, apartienendu mai tóte, categoriiloru acelor'a, in care art'a jóca celu mai mare rolu, ele voru puté totu-déun'a desfide ori-ce concurentia. Romani'a nu va incetá nici odata, că si cele-lalte tieri unde produsele franceze au petrunsu, de a fi acelasu debusienu pentru industri'a Franciei. Franci'a va intielege in cele din urma ca nu este nici justu nici logicu a comprimá elanulu unui poporu, care cauta sa iasa din cerculu restrinsu in care l'a inchisu, spre a intrá intr'o iéra de progresu si de inavutire, pre care situatiunea cea actuala, déca s'aru mai prelungi i-aru inchide-o pentru totu-déun'a.

Asupr'a acelea-si cestiuni, „Jurnalu de Bucuresci“ de Dumineca dice:

„Diarele austriace se punu, in asta cestiune, in punctulu de vedere alu intereselor Austro-Ungariei. Ni se va permite sa ne punemu intr'unu punctu mai largu si mai inaltu. Dara sa relevamu mai intai neesactitatea asimilatiunii ce se cauta a se stabili intre Romani'a si Egiptu. In Egiptu, armat'a indigena face parte din armat'a otomana, impositele se strangu in numele Sultanului, Khedivulu nu lipseste dela nici o ocaziune spre a manifestá vasilitatea sea. In Romani'a, e tocmai contrariulu. Afara de tributulu consimtitu de Romani'a, Turci'a n'are absolutu

nimicu de vediutu in afacerile acestei tieri.

„Cătu despre dreptulu ce are Romani'a a incheia directu tractate, s'a demonstratu de ajunsu ca acestu dreptu resultu din intrég'a sea istorie, ca, in faptu, a fostu exercitatu in numerose renduri; ca Romani'a nu reclama nimic'a nou, ca ea se multiamesse cu recunoscerea aceea ce fuse si ceea ce este.

Punendu-se pre acestu terenu alu respectului, Austro-Ungari'a nu va aduce intru nimicu vatamare intereselor se; ea le va da, din contra, o basa mai larga si mai solida.

Cu o adevarata intristare, vedemu atitudinea Franciei in acesta cestiune. Negresitu Romani'a n'a statu la toc-mela cu Franci'a pentru simpatia ei; acum de curendu chiaru s'a vediutu cum vorbiá junimea romana despre Franci'a, in adres'a sea către d. Thiers. Nu numai prin cuvinte ci si prin fapte romanii au aretatu cătu de multu intielegeau ei solidaritatea ce exista intre popórele de rasa latina.

Este fôrte de regretatu ca diplomati'a franceza 'si da asiá de reu sém'a despre adeverulu situatiunei.

S'aru dice ca ea simte o placere de a descuragiá simpatiele atátu de sincere ce i se marturisescu si ale in-tôrce din calea lor. Este unu reu fôrte curiosu, acesta rutina care opresce de a se vedea chiaru ceea ce e mai evidentu. Franci'a aru trebui ore sa esite intre Turci'a rósa de vermi si Romani'a de totu juna, ardenta si plina de viitoriu?

Sa speramu inse ca lumin'a se va face la tempu si ca romanii voru bine cuventá pre Franci'a liberatoriá precum au salutatu si bine-cuventatu pre Franci'a liberala.

„Press'a“

A aparutu primulu numeru alu revistei mensuale, „Roumanie Contemporaine“, ce se imprimá in limb'a franceza sub directiunea dlui Fredericu Damé, si pre care amu mai anuntat'o publiculu.

Scopulu acestui organu periodicu este, pre cătu se vede, de a ne face cunoscuti mai bine in Franci'a si occidentu sub mai multe puncte de vedere, si a tratá cestiuni relative la orientu.

Dejá unele diuarie franceze, cá „Messenger de Paris“, au inceputu a vorbi despre acesta fôia si chiaru a discutá ideile se politice. Astfelu „Messenger de Paris“ critica articulu din „Roumanie Contemporaine“ care tratéza despre Turci'a si ide'a unei viitorie confederatiuni dunarene, intre Archipelagu si Dunare. Diuariulu parisienu gasesce prea vagu modulu de a vedea alu dlui Damé si cere a i se demonstrá cu probe partea practica a cestiunei, căci „Messengerulu din Paris“, facendu esceptiune de Romani'a si Serbi'a, nu gasesce popórele Turciei preparate pentru a se constitui in state si a formá unu concertu politicu intre ele cu o reprezentatiune federala la Constantinopole (că Washington alu Orientului). Organulu parisienu, presupunendu pentru unu momentu ca s'aru puté realizá, fara sguduiri mari si pericole esteriore, acea confederatiune imaginata de dlui Damé si alti publicisti, crede ca in starea de cultura si confusiune in care se gasescu astadi popórele Turciei, nu aru fi cu putintia sa se constitue in state, si ca o confederatiune a lor aru fi unu ce imposibilu si inpracticabilu. Dupa aceea „Messenger de Paris“ incheia articulu seu astfelu:

„Déca vomu lasá de o parte ideile dlui Fredericu Damé asupr'a viitoriului Turciei de Europ'a nu vomu puté a-lu laudá in destulu pentru intreprinderea sea. Acesta revista scrisa in limb'a franceza trebuie sa aiba unu indoitu scopu: mai intai de a tiené pre Franci'a in curentulu cestiuniloru cari merita a-i atienti totu-déun'a aten-

tiunea, — de-si influinti'a sea a sca-diutu multu in afacerile orientului — si apoi a intretiené in Romani'a strinse simpatii cu tier'a nostra. Nici unu populu din Europ'a orientale n'are relatiuni mai dese cu Franci'a. Unu mare numeru de romani 'si facu educatiunea séu si-o seversiescu in Franci'a. Multi dintr'ensii iau la noi gradele lor pentru dreptu si pentru medicina. Unulu dintr'ensii presentá de curendu si sustienú cu distinctiune o tesa de doctoratu dinaintea facultátei de litere din Parisu. Din indoitulu punctu de vedere ce indicamu, „La Roumanie contemporaine“ va aduce dara servitie reale. Prim'a fascicula reproduce testulu constitutiunei române si o notitia fôrte bine facuta care a fostu publicata, pre tempulu espositiunei din 1867, de comisiunea romána. Acestu numeru mai cuprinde inca si mai multe articule interesante asupr'a alfabetului dacicu si asupr'a limbei române. „La Roumanie contemporaine“ va numerá pre langa colaboratori sei mai multi publicisti francesi — speramu inse ca ea ne va face cunoscutu mai cu séma pre publicisti romani dintre cari unu mare numeru si-au facutu studiile lor in scólele nostre — si adese-ori cu multa stralucire.

„Van de Berg.“

Cestiunea lucratoriloru.

(XI.) De vomu aruncá o privire in istoria ne vomu convinge, ca statulu s'a formatu necesarminte din elementele ce existau si ca stările economice, asiediamintele societátei, gradulu de cultura au determinatu form'a si natur'a statului. Statele acele au avutu o durata mai lunga si sigura, cari au avutu in mediloculu lor unu poporu cu viétia si potere, o varietate in fenomenele se si o miscare viua in organismulu lor, dara din contra acele state, cari s'au desvoltatu unilateralu si n'au potutu sa impace contrastele sociali prin institutiuni salutare, cadiendu in valorile unei miscări desfrenate au peritu. Din istoria vedemu ca impartirea poterei promovéza sanatatea statelor, iéra acumulara ei le subsapa temeliele, de aru fi aceste cătu de tari. Domni'a a fostu totu-déun'a eflusulu poterei reali. O potestate de statu puternica care reprezenta interesele totalitátei, si dá locu liberu libertátei indreptatite a singurateciloru, este garanti'a cea mai buna pentru salutea comuna, dara cându senguratecii nu mai intielegu totalitatea, centralisatiunea potestátei de statu devine o necesitate absoluta. Unitatea a fostu tient'a si dorulu omenimei, dara egoismulu „eu“ lui a impededatu realizarea acestei aspiratiuni.

Din procesulu istoricu si din desvoltarea de pâna aici vedemu ca cestiunea lucratoriloru ce s'a ivitu in dílele nostre nu-si restringe efectele se numai pre terenele pre cari s'a ivitu si pre cari se manifestéza, ci ea atinge si relatiunile politice ale statului si mai cu séma in venitoriu. Cestiunile sociali suntu precursorii cestiuniloru politice si erori politice mari devinu in consecuintiele lor mai teribile candu provinu din stări rele sociali.

Déca odata a avutu nobilimea feudale poterea statului in mani, dupa dins'a aristocrati'a ordinelor, pâna cându cea din urma se centralisá in oficialismulu unei perioade mai tardie de care amintiramu la altu locu, — apoi astadi acea potere si influintia este in manile clasei ce posiede capitalulu si acesta classa este astadi predominantia. Ea nu se va putea asigurá de domnia prin asiedieminte juridice, cum au facutu in perioadele trecute feudali si ordinele, pentru ca egalitatea juridica a facutu progrese grandiose.

Statulu tempului in care traimu este statutu reprezentativu. Potestatile suntu impartite intre corpulu legislativu pre care lu conchiama vointia

poporului, si intre monarchu séu siefulu poterei esecutive. Factorulu celu mai insemnatu aice este corpulu legiutoriu. Punctele de vedere mai relevante ce vinu a se considerá aice suntu doue: intaiu poporul trebuie sa fia reprezentatu intr'unu atare modu. cătu corpulu ce-lu reprezenta sa fia microcosmulu poporului, si apoi modulu cum se compune legislativ'a trebuie sa dea garantiile necesarie ca ea este capabila de a ajunge scopulu sublimu ce-lu urmasesce; dara aceste doue momente nu se potu impreună usioru si aterna dela relatiunile faprice, de potu sa fia satisfacute recerintiele teoretice séu prevaléza consideratiunile practice.

Compunerea reprezentantie poporului este asia-dara o intrebare a libertátei politice si a culturai.

Intre impregiurarile actuali inteliginti'a si prin trens'a si capabilitatea de a eserciá drepturi politice este concentrata in clasele cari au si puterea materiale, iéra cele-lalte clase suntu eschise dela amendóne aceste bunatáti — si astfelu ecuilibrulu statului trebuie sa se conturbe.

Domni'a capitalului in statu ia cu totulu alt'a directiune de cum a fostu domni'a nobilimei de nascere si a nobilimei feudale etc. Toti voiescu sa-si supuna statulu esclusivu numai interesului lor, dara capitalulu care are lipsa de comunicatiune pentru a inflori si care este incarnatiunea interesului separatistiu, cere dela statu numai scutirea acestei libertáti si departarea a ori căru amestecu, vina acest'a din ori si care parte. De aceea capitalistii impedece ori ce nesuintia de a se intemeia o potestate de statu puternica si se supunu ori-cărei potestati, dela care potu sa ascepte asigurarea libertátei de comunicatiune. Ací jace caracteristic'a deosebita a desvoltárei statului presentu: deoparte nesuintia de a slabi potestatea de statu, de alta parte inclinarea spre cesarismu.

Clas'a ce posiede capitalulu tende a-si asigurá prin influinti'a de care se bucura conditiunile existintiei ei, dara fiindu ca un'a dintre aceste conditiuni este sustinerea productiunei de acum si apesarea muncitoriloru, contrastulu dintre capitalu si munca, nascutu pre terenu economicu se straplanta de pre terenulu socialu pre celu publicu. Acestu contrastu se arata in eschidearea clasei muncitórii dela domnia in statu si dela bunatátile ce are dreptu a le pretinde.

Clas'a muncitória fiindu supusa togm'a clasei ce pórtá intr'adeveru frenel statului, adeca capitalistiloru, dela cari nu póte sa astepte inbunatatirea sortiei se, — speréza numai dela resturnári sfortiate o sôrte mai buna. In acesta sperantia si nesuintia jace o parte a periculului ce involva cestiunea muncitoriloru, dara o resturnare sfortiata ce va periclitá continuitatea desvoltárei, va schimbá reulu intr'altulu: usurparea plutocratica se va substitui prin usurparea proletarica.

Cu cătu contrastulu acest'a se ageresce mai tare, cu atátu pericululu e mai iminentu. Capitalistii suntu gat'a a jertfi si libertatea pentru a-si asigurá starea lor escelenta si aici vedemu altu periculu: cesarismulu, care nu semnifica decâtu mórte politica ruina sociala si despoiare economica. Clasele cu posesiune se arunca in bratiile cesarismului, pentru a scapá de proletari, si cesarismulu se folosesce de ele pentru a-si intemeia si consolidá domni'a. —

Cestiunea Schleswig-Holstein.

O noua cestiune se ivesce astadi séu mai bine reinvie, o cestiune din acele, cari au privilegiulu de a fi eterne, cari paru câte odata potolite si despre cari se speréza ca nu se va mai audi vorbindu-se, apoi intr'o buna diminétia isbucnescu, reaparu pre ori-

zontu, si cu densele vechile neadeveruri si telegrame de sensatiune ce au servitu dejă cu căti-va ani in urma, dara cari totu 'si facu efectulu.

In numerulu acestoru cestiuini, ce unu spiritulu reutaciosu pare a tiené in reserva spre a le face sa iésa din cuti'a sea cu surprinderi cându situațiunea i pare prea liniscita si voiesce sa se amuse prin turburarea spiriteloru, figura cestiuinea Schleswig-Holstein, despre care lordu Palmerston dise alta data, ca va fi chibritulu ce va dá focu Europei, si care a fostu in adeveru principulu incendiului ce a consumatu Austri'a mai întâiu, si mai tardiu Franci'a.

Cine nu scie ca amendoué ducatele, Schleswig-Holstein, suntu situate la Nordulu Germaniei, tocmăi la punctulu unde peninsul'a danesa iésa spre a se radică in modu perpendicularu in midilocolu mării. Situate unulu deasupr'a celui-laltu, dandu mân'a Germaniei prin Holstein si Danemarcei prin Schleswig, ele formau odinioara unu principatu ce aterna de Danemarce, dara faceau parte din Confederatiunea germana.

Populatiunea lor, care nu se radica preste unu milionu locuitori, este compusa din doué elemente. La média di domina elementulu germanu, la Nordu celu danesu. Déca politic'a s'aru conformá in totulu cu esigentiile geografiei si a limbei, Holsteinulu si partea sudica a Schleswigului aru trebui sa fia germane, iéra Nordulu Schleswigului danesu.

Dara lucrurile nu se petrecu in modu asiá de simplu in lumea acést'a. Populatiunea germana si cea danesa au statu multu tempu in presentia in cele doué ducate fára sa se mai gandesca cine-va ca aru trebui separate. In realitate pâna la 1848 ele traiau in destulu de buna intelegere, dara atunci se destetă in tóta Europ'a, dupa cum se scie, cestiuinea natiunalitatiloru. De atunci deveni evidentu ca Schleswigulu, déca continua a remanea danesu contienendu germani, séu devine germanu contienendu danesi, va fi teatrulu unoru certe nesfarsite; ceea ce s'a si intemplat.

Dela 1850—1860 danesii, avendu ei guvernulu, s'au silitu prin tóte midilócele a sterpi elementulu germanu. Dela 1864 este contrariulu; germanii domnescu si guvernéza; populatiunea danesa s'a vediutu la rendulu seu obligata a lupta contr'a tentativelor neincetatu renoite de a o germanisá cu sil'a.

Este adeveratu, ca dupa batai'a faimósa dela Sadv'a, s'a indicatu séu mai bine s'a pretinsu a se indicá, prin conventiunea cunoscuta sub numele de tractatulu de Prag'a, solutiunea acestei cestiuini. Franci'a participase la acestu tractatu, in care se vede urm'a acelu spiritulu intortocatu si sub-teranu a omului care era atunci dictatorulu Europei. Napoleonu III nu iubiá nici odata situatiunile limpedi; nu facea nimic'a decâtu pre jumetate; voiá cá o usia sa nu fia nici deschisa nici inchisa; 'si reservá totu-déun'a o intrare séu o esire. Astfeliu s'a purtatu cu ocașiunea tractatulu de Prag'a.

Napoleonu incuragiase, plamadise resbelulu din 1866 dintre Prussi'a si Austri'a; elu credea ca acestu resbelu, care nu durá decâtu 6 dile, va durá celu putienu 6 luni, si ca va fi chiamatu a interveni între beligeranti cá pacificatoriu si arbitru. Cine nu-si amintesce efectulu fulgeratoriu alu bataliei ce numimu dela Sadv'a; Austri'a fu sfarimata, si armatele victoriose a Prussiei erau mai la portile Vienei cându se intrepuse Franci'a. Surprinsu de rapediciunea evenimentelor militare, imperatorulu Napoleonu trebui sa renuncie la despagubirile ce a crediutu ca va potea gasi la Renu si Luxemburgu; dara fu intermediarulu armistitiului de unde esi tractatulu de Prag'a.

Napoleonu avea o datina dela care

nu se departa nici odata, si pre care o radicasa, printr'o aplicatiune constanta, la inaltimea de principiu si doctrina, adeca consultarea populatiuniloru; elu facu deci sa se insereze in tractatulu dela Prag'a conditiunea cá populatiunile Schleswigului septentrionalu sa fia chiamate a dispune de ele insesi printr'unu votu. Articulu este astfeliu conceputu: „M. S. Imperatorulu Austriei transfera M. S. Regelui Prussiei drepturile ce castigase, prin tractatulu din Vien'a dela 30 Octomvre 1864, la ducatele Holstein si Schleswig, cu conditiunea cá populatiunea Schleswigului de Nordu, déca 'si va esprimá printr'unu votu in libertate dorinti'a de a se uni cu Danemarce, va fi, in consecintia, cedata Danemarcei.“

D. de Bismarck, primindu acésta conditiune, a trebuitu sa rida pre submustetia. Castigase destulu cá sa póta promite totu, promitiendu-si fára indoiéla sie'si insusi de a nu tiené nimic'a. Asiá facu. Trecura ani si claus'a tractatulu de Prag'a remase litera mórtá. Din anu in anu dominatiunea germana s'a intinsu si instalatu la Schleswig; populatiunile se se plangu, dara, cine e tare e si mare.

Poporulu din Schleswigulu de Nordu, amu disu, este mai intregu danesu; elu a urmatu totu-déun'a fortun'a regatulu si a aretatu fidelitatea sea cátra mam'a patria. Déca aru preferá sa se intrupeze cu noulu statu ce l'a absorbitu, n'aru fi nimic'a de disu, dara trebuie sa i se procure midilócele spre a-si esprimá preferintiele, si aceste midilócele suntu indicate in tractatulu de Prag'a, cari consista a-lu lasá sa esprime, printr'unu votu liberu, cu cine voiesce sa fia. Dara spre a votá, trebuie sa fia convocatu in regula in giurulu urnei. Cine trebuie sa-lu convóce! Pruss'a, cáci, incerce-se sa voteze fára unu decretu a imperatorulu Vilhelm, si va vedea de se póte. Dara Regele Prussiei a negligatu necontenitu a promulgá acestu decretu, si cugeta la elu mai putienu decâtu totu-déun'a de cându a devenitu imperatoru alu Germaniei. Cu tóte aceste a luat unu angagementu in acésta privintia, putienu precisu, e adeveratu, dara formalu.

Cine sa-i amintesca angagementulu? Danemarce? I se raspunde ca tractatulu s'a incheiatu cu Austri'a prin midilócirea Franciei; dara Austri'a nu reclama si Franci'a nu díce nimic'a, si cu tóte aceste esista o cestiuinea a Schleswig-Holsteinulu, diuarele englese o repetu in tóte dilele, iéra cele din Berlinu respundu printr'unu semnu de intrebare. Ce interesu, dícu ele, are Angli'a déca esista o cestiuinea a Schleswig-Holsteinulu? Asiá e; inse este tempu cá Prussi'a sa scie ce cugeta strainetatea despre dens'a; manier'a sea de a lucrá este urita si nedemna de unu statu civilisatu. Ea, care odinioara denuntiá tirani'a majoritatiloru si care acum se conduce de acestu principiu, trebuie sa scie consecintiele politicele sele actuale si se cunosca ca nu va invinge nici odata sentimentele poporulu ce ultragieza. Danesii suntu cu caracteru blandu, dara nesupusi cându suntu reu tractati. Ei sciu ca tractatulu de Prag'a nu le póte fi de nici unu folos, dara mai sciu sa astepte, si acést'a va fi celu mai bunu refugiu a drepturiloru lor.

„V. C.“

Sibiú, 26. Sept. 1874.

Domnule Redactoru! Benevoiti a dá locu in pretiutulu D-vostre diuariu „Telegrafulu romanu“ urmatórelor sire:

Societatea de lectura a tenerimeii pedagogico-teologice dela institutulu „Andreianu“ s'a constituitu de nou pre anulu scol. 1874/5 in 14. Sept. st. v. alegandu-si de presiedinte pre M. on. dnu Ioane Popescu profesorulu la institutu, vice-presiedinte: Daniilu

Davidu cl. anu IIIea, bibliotecariu: Zevedeu Muresianu, cl. anu III-lea vice-bibliotecariu Ioane Mensatu cl. anu II-lea, cassariu Vassiliu Demianu, cl. anu I-lea, controloru Nicolau Vatasianu cl. anu II-lea notari: Ioane Mog'a cl. anu II-lea, si Georgiu Dogariu cl. anu I-lea, unu comitetu de 8 membrii pentru agendele societatiei. Numerulu membriloru societatiei suie la 80 insi pana acum. Societatea si tiene regulatu siedintiele sale in tótaduminea. In siedintia se cetescu operate originale si traductiuni din diferiti rami de sciintia, se declaméza poesii si se pertractéza alte obiecte atengátore de scopulu societatiei.

Societatea posiede una biblioteca constatatória din 440 opuri in 500 volumi de diferite specialitati. Mai multe din specialitatea teologica si pedagogica. Intre opurile sale societatea posiede opurile celor mai renumiti autori francezi pr. Rousseau, Corneille, Racine, Voltaire, Boileau etc. cari ni s'au trimisu gratis prin comitetulu constituitu in anulu 1873 in Parisu. Societatea eda si o fóia locale „Mus'a“ sub redatiunea dlui Ioane Germanu cl. an. III. in care se inducu operate incurse dela membrii societatei, dupa ce mai intai au fostu censurate. Societatea a capetatu in anulu espiratu gratis urmatórele opuri. Viétia lui Siaguna si Contracritica la critica dlui I. M. Moldovanu, de S. Sa Parintele Vicariu Nicolau Popea. Spicuire in istoria berescăscă respunsu la contracritica S. S. V. Pope'a, de dnu I. M. Moldovanu profesorulu in Blasiu, donata de autoriulu; a doua carte de cetire de dnu Ioane Popescu profesorulu la institutulu pedagogico-teologicu, Lehrbuch des Kirchenrechtes de T. Pachmann, donata de dnulu Bechnitiu juristu absolutu; Teologi'a morale, Stunden der Andacht, teologi'a polemica, Historia religionis, doctrina christiana donata de dlu W. Petru Petrescu, cassariu la institutulu Albina. Priveghiatória, Rosariulu, istoria pentru copii, Detoriile copiiloru catra parinti donate de autoriulu P. T. I. M. Riureanu; Manualu de medicina practica de Dr. Atanasii Fetu, donata de autoriulu. — Elemente de Pedagogia practica donata de autoriulu G. R. Melidonu. —

Dintre diuaria in anulu espiratu societatea a capetatu gratis urmatórele: Transivani'a, Convorbiri literarie, Albina, Trompet'a carpatiloru, Romanulu, Revist'a contemporana, Lumin'a, Federatiunea, Semenatoriulu, Economulu, Aurora Craiovei, Gur'a Satului si Priculiciulu. —

Societatea esprime cea mai adanca multumita P. T. domni donatori de opuri, aseminea Prea on. Redactiuni, cari au benevoitu a ne trimite gratis presintele diuarii amentite, si se róga, cá si pre venitoriu sa benevoésca, anu i detrage succursulu spirituale.

pentru societate:
Daniilu Davidu,
Cler. a. III.
Ioane Germanu,
cl. an. III.

Rip'a de diosu, in 7. Octobree 1874.

Domnule Redactoru! Injuri'a ce ni s'a facutu me silesce a ve rogá cá sa binevoiti a dá locu in pretiutulu „Telegrafulu Rom.“ urmatórelor, asupr'a caror'a atragu atentiunea on. publicu, spre a vedé pana unde ajunge cutezarea organelor politice — cari se presupunu pre la noi nesce mici satrapi — menite a ne scuti de neplaceri, in fapta inse doveditorie de contrariulu.

Nu voiú atinge cestiuini politice, nici me voiú amestecá in lupt'a nationalitatiloru — atátu de latite si reu conduse la noi, — ci voiú sa ve punu sub vedere in câteva cuvinte unu actu, alu carui vandalismu nu are parechia nici in Iapanu, decumu in Europ'a séu chiar' constitutional'a si liberal'a nóstra patria,

A nu dá ajutoriu scóleloru nóstre confesionale, ba a le pune pedece intru progressarea lor: am auditu si esperiatu cu dorere. Dar' a ne calcá scólele cu putere armata, a ni le profaná in modulu celu mai inositoriu si gretiosu: acést'a si on. publicu n'a auditu.

Comun'a beser. Rip'a de diosu Ppiatulu Turdei super. avu trist'a ocașiunea a-si vedé scól'a calcata cu geandarmieri'a, prefacuta in temnitia si profanata de cei inchisi in trins'a.

In 5. Octobree a. c. n. primariulu acestei comune luandu cu forti'a chiaile scólei de la Efori'a scolara, cu ajutoriulu giandarmeriei bagá in trins'a 14 ómeni, cari eráu in restantia cu facerea drumulu pe muresiu in susu, spre Mesterhazu.

Acesti ómeni, cari de sér'a 5 Octobree, pâna dimanetia 6. Octobree la 6 óre stetera incuiati in scóla (sit venia verbo) profanara acestu sanctuariu alu nostru, prefacendulu in localulu necuratiei si uritiunei prin nepotintiele lor.

Aspectulu celu scandalisatoriu alu scólei, prefacute acum in temnitia barbara, la esirea celor inchisi tie-nundu-se de nasu — sfásiá anim'a privitorulu de grétia si dorere.

Sciu cá Inspectorele, district. P. Adm. ppescu si parochu locale si-a facutu detorinti'a, protestandu, sér'a, serbatoresce in contr'a acestui sacrilegiu. iér' demanetia in 6 Octobree relationandu prea ven. consistoriu archid. apoi cerendu dela comitele supremu Br. Kemény din Turd'a si de la judecatoria tragerea la raspundere a prevaricantelui si profanatoriulu jude comunale, si pedepsirea lui amesuratu legiloru.

Comunitatea Rip'a de diosu cu mari greutáti si spese si-a radicatu o a dóu'a biserica, scóla cu 3 incaperi, un'a pentru instructiunea prunciloru, alt'a pentru a prunciloru, si a trei'a pentru locuinti'a invetiatorésca. Siacum póte judecá on. lectore impartiale, ce impressiune póte face asupr'a crestiniiloru nostrii acestu actu mai multu decâtu barbaru.

Asceptámu cá organele regimulu sa-si faca detori'a!!

Nu voru pedepsi pre judele comunale pentru acestu sacrilegiu, vomu avé o trista dovéda despre ingrigirea cea parintésca de noi a Domniloru de la putere.

In casulu acést'a Inaltulu regimulu sa nu se mahnésca, déca va pierde alipirea acestui poporu, carele vrendu a scapá baremu cu sufletulu de impilarile organelor lui, va dá intr'o buna demenétia man'a si cu hantatarulu.

Am scrisu aceste, nu dóra cá sa mi facu petrecere, ori cá sa ocupu colonele diariulu, séu din mancarime nationale ori de partide, ci dorerea si indignatiunea m'au silitu a nu tacé, cá ci de vomu tacé noi fatia de astfeliu de ticalosii, va dá glasu stánca in munte.

Unu martoru ocularu.

Varietáti.

* (Necrologu.) Dómn'a Elen'a Cimpionieru nascuta Alduleanu, o fica a repausatulu óre cându vice-presiedinte alu dietei provinciale din Sibiú si dupa aceea septemviru Ioanu Alduleanu, a reposatu in Budapesta in 2 Octobree n. in anulu 23 alu etátié sele. Fia-i tierin'a usióra!

* Fóia beletristica „Társadalom“ din lips'a de abonenti a incetatu de a mai aparé. Din acestu incidentu se plánga „Magyar Polgár“ ca ungurulu 'si da mai bucurosu banii sei pentru cai si câni, decâtu pentru spriginia literaturei.

* Popolatiunea posesimiloru britanice din afara. — Indi'a englesa contine 190,663,623, locuitori; Ceyland, stabilimentele din stremtori si Labuanu, 2,718,282; posesiunile din Americ'a de nordu, 3,748,857; Anstrali-a si Noua-Zelanda, 1,978,748; An-

tilele, Honduras și Guian'a engleză, 1,280,260 capule de bună-speranță și Natalu, 855,981; stabilimentele din Africa occidentală, adică Căstă de aur, Sierra Leone, Gambia și Lagos, 539,654; Mauritius, 318,584; Hong-Kong, 124,198; S-ta Elen'a, 6,241; Bermudele, 12,121; insulele Falkland, 811; Malt'a și Gibraltarul 141,918 și 16,454 respectiv, necuprindându-se militarii. Totalul populației se radica astfel la 202,405,690 locuitori pentru posesiunile afara de Regatul-unitu. Se observă că, delatimul recensământ, populația Americii de nord și a Australiei a crescut considerabil.

* La stațiunea postală din Alexandria se furase unu grup de vre-o 7000 franci. Dispozițiile rapedi și inteligente luate de administrațiunea centrală și stăruința în certări a șefului stației din Alexandria au făcut a se descoperi grupul la unu surugiu care lă furase cu dibacie. Surugiul este dat în mâinile justiției, iera grupul s'a înaintat la destinație.

* Ieri s'era s'a descoperit, pre cându se perpetră fapuri, unu furtu cu spargere din cele mai rafinate, astu-feliu cum amu publicat într-unul din numerele noastre trecute ca s'a efectuat în unele orașe mari din strainatate. De cându cu secet'a și lips'a de scurgerea apelor prin canalele capitalei, unu pungașu de meserie a voit sa profite de aceste drumuri suterane spre a spargie o pravală din Lipsani, cas'a de banca a comerciantului Marmorosiu.

Spre a-si ajunge scopul acestu hotu indrasnetiu, si pacientu, grecu de origine, a închiriat o casa în strad'a Germană aproape de otelulu concordia. Din cas'a sea, în complicitate negresitu și cu alții, a sapatu o trecere suterana care a răspuns în canal. De aci mergându prin canal în susu a scobitu o alta trecere pre care s'a tiratu în susu până sub cas'a de banca a d-lui Marmorosiu. Esindu ieri nopte în casa prin spargerea dusimelei, a atacatu o casa de feru mai mica, pre care resturnând'o pre branci pre nisce saltele aduse inadinsu, (spre a nu face sgomotu), a spart'o pre la spate și au luat vre-o 200 napoleoni. Dă pre cându se gateau sa sparga si cas'a cea mare de feru, fapulu s'a descoperit prin zărirea luminei în crepatur'a usii și a brôscei. Proprietariulu și agentii politiei au alergat îndată și au forțiatu usi'a, de ôre-ce hotii luasera precauțiunea de a împedecă deschiderea ei cu chei'a. Cu tôte precauțiunile luate de a se pazi gurile canalelor, hotii au fugitu pre canalulu ce 'si croiseră ei și care răspundea în cas'a grecului din strad'a germană. Astfelu furtisiagulu s'a marginitu la o mica suma, iera hotii au potutu fugi, și sunt în umărirea politiei.

„Press'a“.

Raportu comerciale.

Sabiu 9 Octombrie n. Grâu 5 fl. 33 xr. frumosu, 5 fl. — xr. mestecat, 4 fl. 67 xr. calit. infer.; secar'a 3 fl. 40 xr. până 3 fl. —; orzu fl. 3; ovessu 1 fl. 53 până 1 fl. 27 xr.; cucuruza (porumbu) 3 fl. 60 xr.; cartofi 1 fl. 60 xr. gală'tă austriacă.

Cănepe'a — fl. maj'a.
Linteă 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. 67 xr., Fasolea 6 fl. — xr.

Fenu legatu — fl. 60, nelegatu — fl. 60 xr., paie lungi 80 xr., scurte 70 xr. maj'a.
Lemne de foc 8—9 fl. stang. anstr.
Carnea de vita 18—20 cr. p., de porc 28 xr. Unsoreă 79 xr. până la 1 fl. 20 cup'a.

Concursu.

Pentru ocuparea unei stațiuni vacante de profesor la gimnaziulu rom. gr. or. din Bradu, — prin acest'a se escrie concursu până în 10/22 Octombrie a. c. în care dî se va face și alegerea de către reprezentanții gimnasiale.

Salariulu anualu împreunatu de acestu postu este 600 fl. v. a. și se solvesce în rate lunari anticipative, începundu din diu'a intrării în oficiu.

Doritorii de a competă la acestu postu au a dovedi:

1. Ca sunt romani de religiunea gr. or.
2. Cumca au facutu cu succesu bunu cursulu filosoficu și filologicu la vre-o academia din patria s'eu strainatate, s'eu celu pucinu au depusu esamenu de maturitate și au terminatu cu succesu eminent cursulu de 3 ani la vre-unulu din institutele teologice pedagogice rom. gr. or. din patria.

3. Cumca au avutu până acum'a o purtare morala nepatata.
Petentii și voru adresă petitiunile lor la subsemnatulu în Bradu comit. Zarandului.
Bradu în 20 Septembrie 1874.

Comitetulu reprezentanței gimnasiale.
Nicol. I. Miheltianu
(1—3) Protop

Concursu.

Pentru ocuparea stațiunei invetiatorești la școl'a confesională gr. or. din Berintia protopresbiteratulu tractulu Cetatiei de pétra Kővár) se escrie prin acest'a concursu până la 17 Octombrie st. bis. a. c.

Salariulu împreunatu cu acestu postu este 105 fl. c: cu: cartiru și lemne de incalditu. —

Doritorii de ocupă acestu postu, au a-si ascerne recursele lor instruate în sensulu „Statului organicu“ documintele recepute subscrisului până la terminulu susu indicatu. —

Carpenisiiu 16 Septem. 1874.

In contielegere cu comitetulu parochiale.
Ioanu Sio vrea
(1—3) Adm. ppescu.

Nr. 229/scol. — 1874.

Concursu.

Devenindu în vacanția stațiunile invetiatorești:

1) în comun'a Idicelu-satu, cu salariu anuale de 150 fl. v. a., 4 stângini de lemne, din padurea școlei, și cartiru acceptabilu, ori 25 fl. v. a.;
2) În Idicelu-padure, cu salariu anuale de 120 fl. v. a. 4 stângini de lemne și 15 fl. bani de cartiru, — pentru ocuparea căror'a se escrie concursu până în 6 Octombrie a. c. cându va fi alegerea.

Concursele instruite cu documintele necesare au a se adresă subscrisului până la terminulu prefaptu. Rip'a de diosu în 16. Sept. 1874.

In contielegere cu comitetulu paroch. respectivu.

Vasile Popoviciu,
(2-3) Administ. ppescu.

Concursu.

Devenindu vacanta stațiunea invetiatorești la școl'a confesională gr. or. din Huniador'a, protopresbiteratulu Hatiegului, pentru ocuparea acestui postu, se escrie prin acest'a concursu cu terminulu până la 4 Octombrie st. v. an. cur.

Salariulu anuale este 250 fl. v. a. cartiru și gradina de legumi, cele din urma compute în 50 fl. v. a. la olaltă 300 fl. v. a.

Concurentii la acestu postu invetiatorești au sa-si tramita recursele instruate conformu statutului organicu comitetului parochialu gr. or. din Huniador'a, la adres'a dlui protopopu Ioanu Ratiu inspectore școlar tractualu în Hatiegu, până la diu'a susu aretata.

Huniador'a la 15. Septem. 1874.
In contielegere cu Reverendisimulu domnu protopopu tractuale.
(2—3) Comitetulu parochialu.

Concursu.

Pentru ocuparea stațiunilor invetiatorești la școlele confesionale gr. or. din comunele mai josu însemnate se escrie prin acest'a concursu până în 10. Octombrie a. c. calend. vechiu.

1. Livezeni la care e afiliata comun'a româna Petrosieni-Delsa, cu salariu de 300 fl. și cortelu;
2. Ocolisiulu mare cu 200 fl. și cortelu.

Doritorii de a ocupă aceste stațiuni și sa asterna concursele instruite în sensulu prescrișelor din „statutul org.“ — până la terminulu amintitu la subscrisulu.

Hatiegu în 16. Sept. 1874.

I. Ratiu.
(2—3) Protopopu.

Concursu.

In parochia gr. or. Sielimberu, langa Sabiu, e de a se ocupă:

1, o stațiune de preotu, cu emolumentele următoare: folosirea unei porțiuni canonice de 12 jugere (aratura și fenatiu), tacsele stolare obicnuite, câte o di de lucru și câte o mirtia de bucate dela fia-care familia;

2, o stațiune de invetiatori, cu salariu de 50 fl. din cass'a alodială și câte 60 xr. dela fia-care familia, pre langa locuința și 6 stângini de lemne.

Suplicele, instruite în intielesulu Statului organicu, sunt a se tramita la subsemnatulu celu multu până în 1 Octombrie stil. vechiu.

Sabiu 15 Sept. 1874.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

I. Popescu,
(2—3) protop.

Concursu.

La școl'a confesională gr. or. din suburbiulu Brasiovu vechiu au devenitu postulu de invetiatoriu secundariu, vacantu; spre întregirea acestuia se escrie concursu până la 6 Octombrie a. c. cându va fi și alegerea. Cu acestu postu e împreunatu unu salariu anualu de 200 fl. v. a. și doi stanjini lemne de focu.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si ascerne petitiunile lor instruite în sensulu statutului organicu până la terminulu prefaptu la prea onoratu domnu protopopu Iosifu Baracu în Brasiovu.

Brasiovu în 15. Septembrie 1875.

Comitetulu parochiale.
Georgiu Persienoriu.
(2—3) Parochu și Presedinte.

Concursu.

Devenindu în Pro'opresbiterialu gr. or. alu Zarandului mai multe stațiuni invetiatorești vacante, prin acest'a se escrie concursu pentru ocuparea lor până în 1. Octombrie a. c. și adica pentru următoarele comune:

1. Luncoiu de josu. 2. Hertiegani, 3. Cănelu, 4. Bucuresci-Rovin'a, 5. Cărechin, 6. Siesuri, 7. Dupapetra, 8. Blajeni, 9. Ribitici Uibéreni, 10. Innen, 11. Ribitiora, 12. Tomnatecu, 13. Bulzesci, 14. Lunca, 15. Caraciu, 16. Birtinu, 17. Prihodisce-Tataresci, 18. Valea-bradu, 19. Rud'a, 20. Tietietelu.

Salariile împreunate cu aceste posturi sunt: pentru fiecare comun'a 210 fl. v. a. cartiru și lemne; pentru vre-o câteva cu prospectu de a se mai mari acestu salariu până la 300 fl. v. a. cartiru și lemne.

Doritorii de a ocupă un'a din aceste stațiuni sa-si adreseze suplicele lor instruite în intielesulu „statutul organicu“ la subsemnatulu în Bradu (Zarandu).

Bradu 13. Sept. 1874.

Nicol. I. Miheltianu.
(2—3) Prot. gr. or. a Zarandului.

Edictu.

Pe basea acțiunei Paraschivei Dimitrie Apoldianu din Seliste pres. astadi, barbatulu acesteia Nicolae Putina totu din Seliste pribegitu de 10 ani, se provoca prin acest'a, că în terminu de unu anu dela datulu de fatia negresitu sa se prezenteze innaintea forului matremonial subscrisu, pentru-ca la din contra processulu incaminatu se va otari și în absenti'a lui.

Sibiu 17. Sept. 1874.

Forulu matrimonialu gr. res. alu protopresbiteratulu tractulu Sibiiului I.
(2—3)

Nr. pr. scol. 49. 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorești la școl'a confesională gr. or. din Siaiesiu protopresbiteratul Sighisiori se deschide prin acest'a concursu.

Salariulu împreunatu cu acestu postu este 100 fl. v. a. cartiru și lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupă acestu postu au de a-si tramita petitiunile lor instruite în sensulu „Statului organicu“ până în 14 Octombrie a. c. st. v. la scaunulu protop. în Sighisiori'a.

Siaiesiu 15. Septembrie 1874.

In contielegere cu comitetulu bis. parochialu

Zaharie Boiu,
(2—3) Protop. gr. or.

Nr. 9983/civ. — 1874.

Edictu de licitațiune.

Din partea tribunalului regiu în Sabiu că instanția reală se publica, că în urm'a cererii comunei Sabielu contra comunei Căcov'a spre incassarea pretensiunei de 296 fl. 38 xr. v. a. c. s. c. s'a concesi vendiarea executivă a mobilelor comunei Căcov'a deșă pemnorate și estimate și anume:

1 a unei mese de scrisu cu stelagie per 5 fl.

2. a unui stelagi de acte per 4 fl.

3. a unui dulapu înaltu per 3 fl.

4. a unei lade ferecate per 10 fl.

precum și a casei aflătorie în comun'a Căcov'a sub Nr. C. 178, Nr. top. 759 și 760 pretinute cu 4500 fl. și s'a statoritu spre realizarea vendiării acesteia terminulu I pre 7 Novembrie 1874 și alu II-lea terminu pre 12 Decembrie 1874, totu-deună la 9 ôre a. m. în cancelari'a comunale din Căcov'a — sub condițiunile următoare:

1) Fiesce-care licitante are a depune la mân'a comisariulu de licitațiune unu vadiu de 10% a pretiului de estimatiune în bani gata.

2) Pretiulu strigărei e celu de estimatiune. —

3) Pretiulu cumperărei e a se solvi în două rate egale de câte 30 zile pre lănga interese de 6%.

4) Neimplinindu cumperatoriulu acestă condițiune, executorea va avé dreptulu de a cere relicitațiunea.

Totu deodată se provoca acei creditori ipotecari, cari nu locuiescu în Sabiu s'eu în apropierea lui, că spre reprezentarea lor la divisiunea pretiului, cari locuiescu în Sabiu și până la vendiarea sa arete numele și locuința acestor'a, căci la din contra voru fi reprezentați prin unu curatoru, ce se va denumi din oficiu. —

În fine se provoca toti acei'a, car credu a poté probă vre-unu dreptu de proprietate de alta natura s'eu de prioritate asupr'a bunurilor pemnorate, că — de-si nu au primitu incunoscintiare speciale — sa prezenteze incusele lor în terminu de 15 zile dela diu'a ultima a publicării edictulu la susunimutul tribunalu; de ôre-ce la din contra astfelu de incuse nu voru împedecă continuarea executiunei și pretendentii voru fi avisati numai la superplusulu pretiului de cumperare.

Din consiliulu tribunalului regiu că instanția reală.

Sabiu în 3 Septembrie 1874.

(2—3)

Edictu.

Rachil'a, nascuta Ioanu Galea din Tintiari, care în 14 Februaru 1873 a parasitu cu necredintiă, la o luna dupa cununia, pre legiutulu seu barbatu Nicolae G. Dragosiu totu din Tintiari nesciinduse de atunci nici până astadi loculu ubicatiunei ei, se cităza prin acest'a, că în terminu de unu anu și o di sa se prezenteze la scaunulu protopopescu mai josu subscrisu, caci la din contra procesulu divortiale incaminatu de barbatulu ei, se va pertractă și decide și în absenti'a ei.

Brasiovu în 15. Septembrie 1874.

Forulu protopopescu gr. or. I. alu Brasiovulu.
Iosifu Baracu,
(2—3) Protopopu.